

Підготував студент групи: БМСт-15
Данілевич Артем

Реалізм як творчий метод і напрямок

- **Визначення художнього методу і напрямку**
- **Ідеологічна основа реалізму**
- **Реалізм в образотворчому мистецтві**
- **Ознаки реалізму**

Що таке художній метод і художній напрям?

- **Художній метод** (від гр. *methodos*- шлях дослідження, спосіб пізнання)- це спосіб художнього пізнання і відтворення дійсності засобами мистецтва.
- **Художній напрям** – це породжена творчістю представників *одного художнього методу* конкретна складова частина літературного процесу, яка характеризується *спорідненістю стильових ознак* та існує у межах однієї епохи і нації.

Ідеологічна основа реалізму

- Теорія просвіченості.
- Філософія позитивізму.

*• **Позитивізм** – філософський напрям, що проголошував єдиним джерелом істинного, справжнього знання конкретні дані науки та заперечував пізнавальну цінність філософських знань.*

Перший теоретик реалізму – художник Ж.-Д.-Г. Курбе

У передмові до каталогу виставки своїх творів під назвою “Реалізм” (1855) обґрунтував програмні засади напряду

"Я... цілковитий реаліст, тобто щирий прихильник дійсної правди", — писав він

«Похорони в Орнане» Автор Курбе Гюстав

Контраст урочистості траурної церемонії і нікчемності людських пристрастей навіть перед обличчям смерті викликав і у критики, і у публіки бурю протестів, що зробило Курбе «знехтуваним»: в 1875 р. його картини не були прийняті на Всесвітню виставку. Тоді художник поруч з виставкою на свої власні кошти звів скромне приміщення, назвав його «Павільйон реалізму» і розмістив у ньому 40 робіт .

«Бути спроможним виразити звичаї, ідеї, обличчя епохи... бути не тільки художником, але й людиною, одним словом — творити живе мистецтво — таким є моє завдання» (Г.Курбе).

“Майстерня художника”

Жанр тематичної картини, написаної на сучасному матеріалі, стає основним у художників-реалістів, розвиваються також пейзаж і портрет.

“Віальниці”

Реалізм в образотворчому мистецтві

У другій половині XIX ст. центр реалістичного напрямку в образотворчому мистецтві перемістився із Франції до Росії. Величезний внесок у нього зробили російські «передвижники» — учасники демократичного об'єднання «Товариства пересувних художніх виставок», створеного в 1871 р.

І. М. Крамськой, І. Є. Рєпін, В. І. Суриков, В. Г. Перов, О. К. Саврасов, І. І. Шишкін, І. І. Левітан, А. І. Куїнджі збагатили образотворче реалістичне мистецтво психологізмом, майстерністю соціального узагальнення і поетизацією рідної природи.

Ілля Юхимович Рєпін

Рєпін — типовий реаліст, який проте не копіював природу, а перевтілював її мотиви своїм розмашним малярством.

Майстерно охоплював людську постать у русі, її типаж і вираз, а його соковиті і звучні барви надавали творові ефектної пластичності

“Запорожці пишуть листа турецькому султану” (1880)

“Бурлаки на Волзі” (1870—1873)

“Українська хата” (1880)

**Портрет І.
Шишкіна роботи
І.М. Крамського**

Ще на початку творчого шляху Іван Шишкін записав у свій альбом, що *"найголовнішим для пейзажиста є старанне вивчення натури"*. Він ніколи не змінював цьому принципу.

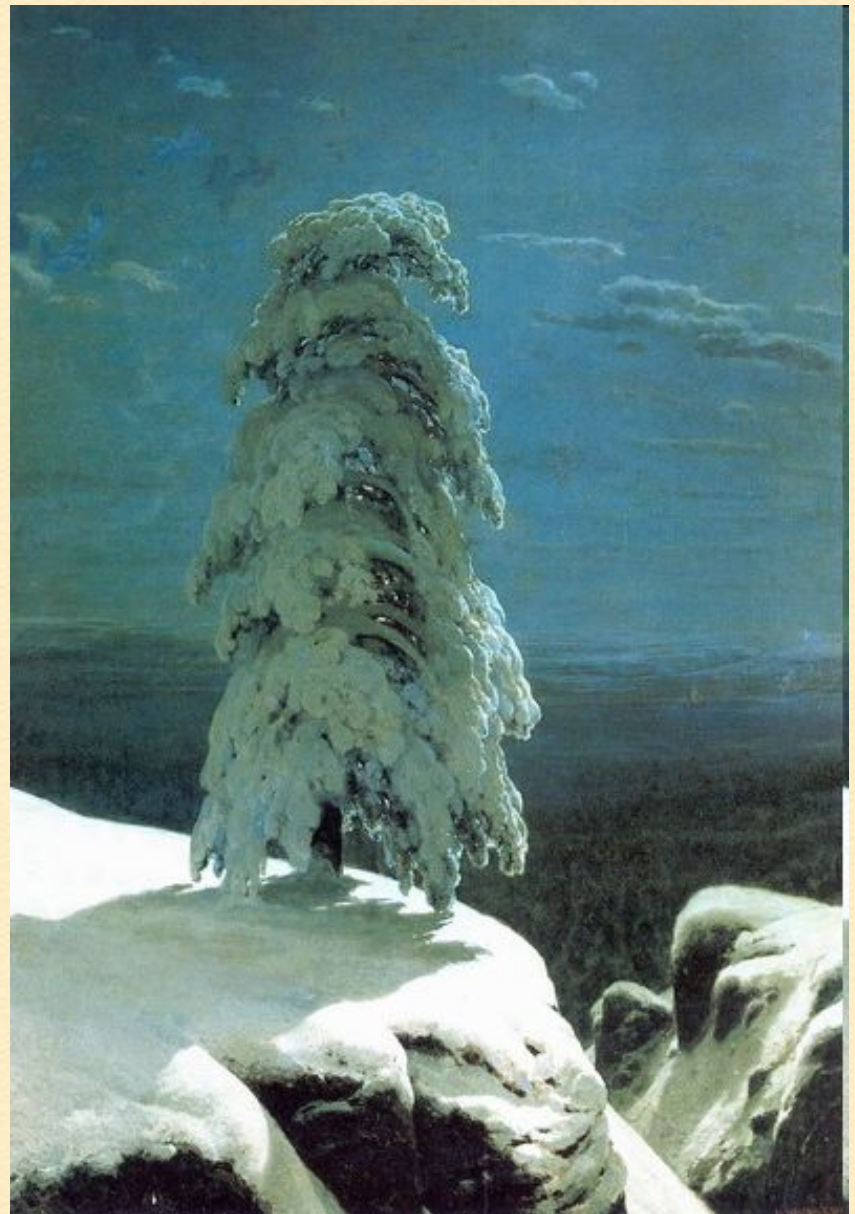
“Ранок в сосновому бору”

“Корабельний ліс”

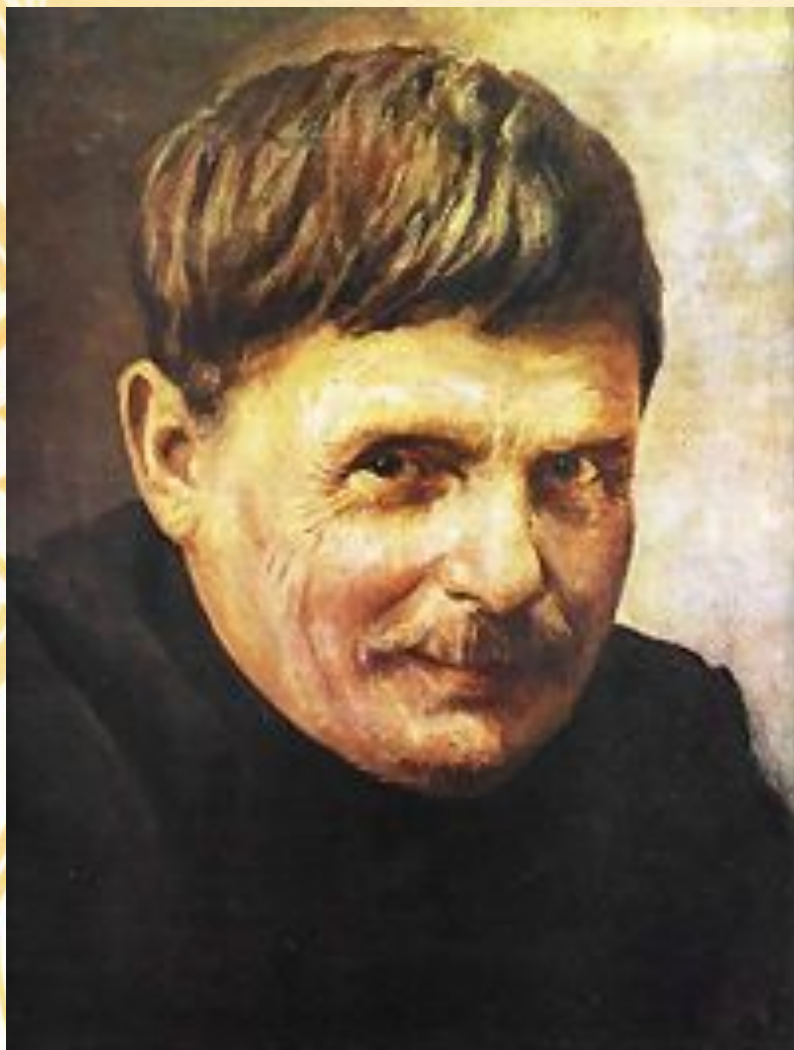

Дуби.
1887р. Державний Російський музей, Москва.

“На півночі дикій”

Сергій Іванович Васильківський

***«Душа художника, як
дзеркало, має
відобразити в собі
всю природу;
освічений смак його
вибере з неї
прекрасне, а талант
передасть у картині»
(Д.Яворницький).***

“Козача левада”

“Сторожа”

“Чумацький шлях”

“Козацький двір”

Ознаки реалізму в образотворчому мистецтві

- достовірність
- уважне дослідження навколишнього світу
- ствердження естетичної цінності повсякденного життя
- показ дійсності у часовому вимірі
- історизм

Реалізм в літературі

Реалізм (з латинської – речовий, дійсний) розвинувся з початку 30-х років XIX ст. у Франції. **Цей художній метод передбачає, окрім правдивості деталей, правдивість у відтворенні типових характерів у типових обставинах.**

Замість інтуїтивно-почуттєвого сприйняття на перше місце висувається пізнавально-аналітичне начало: **література як засіб пізнання дійсності**

Визначальні риси реалізму

- правдиве, конкретно-історичне, всебічне зображення **типових подій і характерів у типових обставинах** при правдивості деталей;
- принцип точної відповідності реальній дійсності усвідомлюється **як критерій художності**, сама художність.
- характер і вчинки героя пояснюються його соціальним походженням та становищем, умовами повсякденного життя;
- конфліктність (драматизація) як сюжетно-композиційний спосіб формування художньої правди;
- вільна побудова творів;
- превалювання (перевага) епічних, прозових жанрів у літературі, послаблення ліричного струменя мистецтва;
- розв'язання проблем на основі загальнолюдських цінностей.

Тип (від гр. typos – відбиток, форма, взірець)- це образ, у якому поєднано найхарактерніші спільні вияви, риси певної групи явищ.

Реалістичне мистецтво – найдемократичніше мистецтво.

Чи погоджуєтеся ви з таким твердженням?

Реалісти прагнули змалювати життя у всіх його проявах: злети й падіння людської душі, родинні стосунки, виробничі, суспільні, моральні проблеми тощо.

Жанрове розмаїття у реалізмі.